

Asia: VN/9807/2026

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2027

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot ehdotettaviin muutoksiin

-

Palveluluokitus HHTPP

Kommentit muutoksiin

Poistettavan palveluluokan 2452 tietojen jakaminen kahdelle uudelle palveluluokalle on kannatettava.

Investointisuunnitelma HHIS

Yleiset kommentit muutoksiin ja aikataulumuutokseen (31.12 -> 31.5.)

Aikataulumuutos on erittäin kannatettava. Jo nykyisin hyvinvointialueilla on ollut mahdollisuus täydentää toimitettua investointisuunnitelmaa hyväksymistä seuraavana keväänä, kun päätös lainanottovaltuudesta on saatu. Uusi aikataulu selkeyttää prosessia, kun kaksinkertaisen käsittely ei ole enää tarpeen. Lisäksi investointitarpeet ovat hyvinvointialueilla tarkemmin tiedossa, kun toimitusaikataulu on nykyistä myöhempi.

Kommentit taulukkoon hs-t01: vastausvaihtoehtojen rajaus ja palveluryhmittely

Kommentit

Palveluryhmätiedon raportointi on sinällään kannatettavaa, sillä sama tieto on tarpeen jo nykyisin esittää HHTPP-raportilla. Olisi kuitenkin toivottavaa, että myös HHIS-raportoinnissa olisi mahdollista jakaa yksittäinen investointi usealle palveluryhmälle. Esimerkiksi useat tietojärjestelmäinvestointikokonaisuudet palvelevat useita palveluryhmiä eikä yhtä pääasiallista palveluryhmää ole välttämättä mahdollista määritellä. Olisiko vaihtoehtona, että valittavana olisi koontipalveluryhmä, joka koskisi niitä investointeja, jotka palvelevat useita palveluryhmiä?

Kommentit taulukkoon hs-t02: täydentävät tiedot ja tekstiosan erillisraportoinnista luopuminen

Kommentit

Tekstiosan erillisraportoinnista luopuminen on kannatettava muutos, joka selkeyttää raportointia.

Kommentit taulukkoon hs-t03: pitkäaikaisten hyödykkeiden luovutukset

Kommentit

Selkeämpää olisi, jos liitteen 5 taulukossa 3 oleva riviotsikko ” Luovutettavan pitkäaikaisen hyödykkeen kohde” korvattaisiin esimerkiksi otsikolla ”Luovutettava pitkäaikainen hyödyke”.

Ostolaskujen raportointi OTI ja OTU

Yleiset kommentit ostolaskutietojen raportointiin ja ehdotettuun aikatauluun (20.pv kuukausittain)

Ostolaskutiedot raportoidaan Aura-ohjeluonnoksen mukaisesti sellaisenaan, joten on ymmärrettävä, että kirjanpitoaineisto eroaa hankintojen raportoinnista.

Esimerkkinä vyörytykset ja muistiotositteilla korjatut muutokset eivät vastaa tuotettua raporttia. Kirjanpidossa oikaistavia tietoja voivat olla myös esim.

kirjanpidon tilin korjaaminen. Yhtä lailla kustannuspaikan oikaisu aiheuttaa myös palveluluokan muutoksen.

Aura-ohjeluonnoksessa kuvataan, että raportilla raportoidaan ostolaskutieto edelliseltä kuukaudesta. Aiemmin tietosisältötaulukossa tositepäivä on merkitty

tarkoittavan laskun päivää. Lausuntopyyntöön liitteenä olevassa Aura ohjeluonnoksessa tieto on muuttunut. Siinä pakollisena tietona esitetään tositepäivämäärä, jolla tarkoitetaan kirjanpidollista kirjauspäivämäärää. Toiseksi vaihtoehdoksi ilmoitetaan ostolaskun hyväksymispäivämäärä.

Raportointi on nähdäksemme perustuttava tositepäivämäärään, koska laskun päivämäärän sekä hyväksymispäivämäärän mukaan raportoidessa lasku voi

olla eri kaudelle kuuluvaa.

Reskontra kauden sulkua osuu yleisesti n. 10pv tienoilla (+-2pv). Kesäisin on kuitenkin poikkeava käsittely. Kesäkuu suljetaan heinäkuun lopussa ja heinäkuu suljetaan vasta elokuun 20.pv tienoilla, joten kuukausittainen 20.pv raportointi aiheuttaisi muutoksen organisaatiossa.

Kommentit solutasoihin tietosisältöihin: onko tiedot toimitettavissa, mitä haasteita tiedon toimittamisessa voi olla (yksilöi solut joissa haasteita)

Kommentit

Kaikkia tietosisältöjä ei ole nykyisellään toimitettavissa. Vaillinaisenkin raportin muodostaminen vaatii tällä hetkellä kokonaan uuden toteutuksen järjestelmistä poimittaviin tietoihin ja etenkin niiden yhdistämiseen.

Merkittävimmät tietosisällöt, joita ei voida tällä hetkellä poimia ilman erilliskustanteisia järjestelmämuutoksia:

OTI-raportti:

Kilpailutustunnus (C0030/8212920): Tieto pitää erikseen ilmoittaa toimittajalle ja tämän pystyä tuottamaan tieto

verkkolaskulle. Järjestelmät vaativat uuden muutoksen, jotta tieto voidaan kerätä raportoitavaksi. Kokonaistoteutuksessa arvioidaan

myös tarvitaanko Hilman erillinen integraatio näiden tunnusten tuomiseen järjestelmiin. Tässä on riskinä myös merkittävä manuaalinen työ tiedon täydentämisessä ja tarkastamisessa ostolaskuilta.

Turvakoodi/salassapitotunnus (C0040/8212921): Tieto pitää erikseen ilmoittaa toimittajalle ja tämän pystyä tuottamaan tieto

verkkolaskulle. Toimittajakenttä on laaja ja järjestelmät heillä erilaiset. Esimerkiksi laskujen automaation kehittämisen

yhteydessä on tunnistettu haasteet uusien tietojen sisällyttämisessä laskuaineistoon. Järjestelmät vaativat uuden muutoksen, jotta tieto voidaan kerätä raportoitavaksi. Tässä on riskinä myös merkittävä manuaalinen työ tiedon täydentämisessä ja tarkastamisessa.

Sopimusnumero (C0050/ 8212922): Toimittajaa tulee ohjeistaa tuottamaan tieto verkkolaskulle. Järjestelmät vaativat uuden muutoksen, jotta tieto voidaan kerätä raportoitavaksi. Lisäksi vaatii logiikan rakentamisen miten raportoinnissa käyttäytyy kilpailutustunnuksen kanssa, sillä tämä tieto on tarkoitus

raportoida vain kun käytössä ei ole kilpailutustunnusta. Toimittajat käyttävät sopimusnumero-tietokenttää nykyisin useisiin käyttötarkoituksiin esimerkiksi automaatioon liittyen. Tässä on riskinä automaation heikkenemisen lisäksi myös merkittävä manuaalinen työ tiedon täydentämisessä ja tarkastamisessa.

Kirjanpidon tilin numero (C0160/ 8212928): Kirjanpidon tili lisätään laskun tiliöinnin yhteydessä. Raportoinnissa tulee toteuttaa erillinen muuntotaulu, jolla käytetty tilitieto käännetään Aura-tiliä vastaavaksi.

Palveluluokkatunnus (C0170/ 8212930): Tieto täydentyy tällä hetkellä erillisessä järjestelmän kannassa. Palveluluokkatunnus voidaan erillisellä toteutuksella poikkeuksellisesti tuottaa raporttiaineistoon tiliöinnin kustannuspaikkaan perustuen. Tasetilille tiliöity ostolasku ei kuitenkaan saa tiliöintiin kustannuspaikkaa, joten tällöin ei muodostu myöskään palveluluokkatunnusta. Rakennettava tähän logiikka, jossa järjestelmissä täydennetään palveluluokkatunnus kustannuspaikasta ja muussa tapauksessa arvoksi tulee 9999.

OTU-raportti:

Kaikkien tuoterivitietojen kerääminen ja toimittaminen vaatii mahdollisesti jatkuvakustanteisen lisäpalvelun

järjestelmätoimittajalta. Lisäksi vaaditaan tekninen toteutus tietojen hakuun, muunnokseen ja raporttiin yhdistämiseen.

Henkilötiedot ja välillisen paljastumisen riski: kuinka tunnistatte ja rajaatte pois ne tiedot, joita ei tule raportoida.

Kommentit

Asetuksella annettava tietosisältö koostetaan toimittajilta saapuvien verkkolaskusanomien lukuisista elementeistä. Osalla toimittajia tämä

tarkoittaa uusien verkkolaskuelementtien käyttöönoton laskuaineistoissa. Toimittajien ohjeistamiseen kuuluva hallinnollinen työmäärä nousee tämän myötä. Samoin manuaalinen työ lisääntyy tietojen tarkastamisessa ostolaskua käsitellä sekä eritoten raporttia muodostaessa.

Järjestelmissä on mahdollista rakentaa logiikkaa henkilötietojen suodattamiseen osassa poimittavasta aineistosta, mutta aukottomasti sitä ei ole mahdollista toteuttaa esimerkiksi tuoterivien osalta. Logiikat lisäävät entisestään järjestelmäkustannuksia.

Manuaalinen tarkastaminen ja tietojen poistaminen tulee teknisistä ratkaisuista huolimatta aiheuttamaan merkittävästi työtä kuukausittain, jotta Auraohjeluonnoksen mukaisesti raportoitava aineisto saadaan rajatuksi henkilötiedoista.

Arvioi asetuksella annettavan tietosisällön toimittamisen kustannuksia (perustamiskustannukset ja vuosittaiset pysyvät kustannukset)

Kommentit

Kertaluontoiset kustannukset:

Tietosisällön toimittaminen tulee aiheuttamaan merkittävät kustannukset niin järjestelmäkustannuksien kuin hallinnollisen työn

osalta. Kustannuksia tulee olemaan niin kertaluonteisina kuin jatkuvina.

Kokonaisuutta voidaan vasta spekuloida, mutta kaikki vaihtoehdot tulevat aiheuttamaan kertaluonteisia järjestelmäkustannuksia

ostolaskujen kierrätysjärjestelmään, talousjärjestelmään, integraatioihin, muuntimiin sekä mahdollisesti liitännäisyyksiin kuten Hilmaan ja sopimushallintaan.

Tämän lisäksi mittavan kustannuksen aiheuttaa varsinaisen raportin kokoamisen ja toteuttamisen kokonaisuus, etenkin jos tähän joudutaan

kilpailuttamaan uusi tekninen ratkaisu. Kilpailuttamiseen alustavasti ilmoitettu aikataulu on nähdäksemme liian tiukka.

Jatkuvat kustannukset:

Edellä mainitut toteutukset tuovat myös jatkuvia ylläpidollisia kustannuksia. Tämän lisäksi merkittävää jatkuvaa kustannusta syntyy

tietokantojen avaamisesta.

Myös hallinnollinen työmäärä tulee lisääntymään merkittävästi. Toteutus tulee automatisoida mahdollisimman pitkälle, mutta sen laajuus ja

kerätyn tiedon uutuus ostolaskuprosesseissa tulee aiheuttamaan merkittävät hallinnolliset työ kustannukset. Jatkuvan manuaalisen

tarkastamisen lisäksi työtä syntyy toimittajien ohjeistuksessa, tarkastajien koulutuksessa ja raportoivan tiedon manuaalisessa

muokkaamisessa sekä seurannassa.

Kiuttu Aku
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue